

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33521
Nom	Pràctiques externes II
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	21.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	18 - Pràctiques Externes	Pràct. Externes

Coordinació

Nom	Departament
BELDA MIQUEL, SERGIO	43 - Comercialització i Investigació de Mercats

RESUM

Les Pràctiques externes II formen part del mòdul E. Pràctiques i treball fi de grau, amb una càrrega docent de 21 crèdits ECTS i poden estar vinculades al treball fi de grau.

Es cursen en el segon quadrimestre del quart curs. Davant la complexitat i diversitat de la realitat social en què intervenen els treballadors i les treballadores socials s'estableix un període de pràctiques progressiu que possibilita un acostament simultani a la teoria i a la pràctica.

El fonament d'aquestes pràctiques és posar a prova el conjunt de coneixements, tècniques, habilitats i competències adquirides fins al moment, a fi de realitzar unes pràctiques de caràcter preprofessional vinculades amb l'itinerari optatiu cursat. Aquest requisit millorarà el rendiment i els aprenentatges durant les pràctiques.

En les pràctiques externes II, el/l'estudiant profunditza en la immersió pràctica de l'exercici professional seleccionant un lloc de pràctiques relacionat amb l'itinerari optatiu cursat: salut; interculturalitat, cooperació i exclusió social, igualtat i benestar social; suport personal, educatiu i familiar.

PROCEDIMENT

En la pàgina web de la Facultat de Ciències

Socials <http://www.uv.es/csocdocs/PractiquesExternes/DocumentosGenerales/GProceTSVAL.pdf> es troba disponible i actualitzat *Document orientatiu sobre el procés de les pràctiques externes en la facultat de ciències socials*.

TIPOLOGIA DE CENTRES

Els centres de pràctiques que s'ofereixen des del Grau de Treball Social poden ser centres de caràcter públic, privat sense ànim de lucre i privats amb ànim de lucre. Es dirigeixen a totes les àrees de benestar social: serveis socials, salut, necessitats socio-sanitàries, educació, vivenda, justícia i treball. Igualment, es troben representats tots els grups poblacionals objecte de l'atenció dels Graduats/des en Treball Social com són: menors i joves, dones, persones immigrants, persones amb problemes de salut, persones privades de llibertat i persones en situació de pobresa i d'exclusió social.

Es recullen en les quatre modalitats possibles, relacionades específicament amb les mencions de: Salut; Interculturalitat, cooperació i exclusió social; Igualtat i benestar social; Suport personal, educatiu i familiar.

PERFIL TUTORS

Tots els tutors i tutores de les Pràctiques Externes II del Grau de Treball Social són Graduats/des en Treball Social o, en el seu cas, Diplomats i Diplomades en Treball Social.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Relació amb altres assignatures del pla d'estudi:

Les assignatures obligatòries de l'àrea de Treball Social i Serveis Socials, de primer, segon i tercer, són:

PRIMER CURS

Fonaments del Treball Social (12 ECTS)

Igualtat de gènere i no discriminació (6 ECTS)

Instruments i tècniques d'informació, organització de l'estudi i documentació (6 ECTS)

SEGON CURS

Mètodes del Treball Social (6 ECTS)

Interacció social i comunicació en Treball Social (4,5 ECTS)

Administració social i sistemes de benesta

1311 - Grau Treball Social

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Capacitat per a treballar i valorar de manera conjunta amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats les seues necessitats.
- Capacitat per a planificar, implantar, revisar i avaluar la pràctica del treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions, comunitats i amb altres professionals i circumstàncies.
- Capacitat per a ajudar les persones perquè siguen capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per a actuar en la resolució de les situacions de risc amb les persones, així com per a les pròpies i les dels col·legues de la professió.
- Capacitat per a administrar i ser responsable, amb supervisió i suport, de la pròpia pràctica dins de l'organització.
- Capacitat per a demostrar competència professional en l'exercici del treball social.
- Capacitat per a establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.
- Capacitat per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per ajudar-los a prendre decisions ben fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos
- Capacitat per a valorar les necessitats i opcions possibles per orientar una estratègia d'intervenció.
- Capacitat per a respondre a situacions de crisi valorant la urgència de les situacions, planificant i desenvolupant accions per fer front a aquestes i revisant els seus resultats.
- Capacitat per a interactuar amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per aconseguir canvis, per promocionar el seu desenvolupament i per millorar les seues condicions de vida per mitjà de la utilització dels mètodes i models de Treball Social, fent un seguiment amb regularitat dels canvis que es produeixen a fi de preparar la finalització de la intervenció.
?
- Capacitat per preparar, produir, implementar i avaluar els plans d'intervenció amb persones i amb professionals negociant el subministrament de serveis que han de ser emprats i revisant l'eficàcia dels plans d'intervenció amb les persones implicades a fi d'adaptar-los a les necessitats i circumstàncies canviants.
- Capacitat per a donar suport al desenvolupament de xarxes per fer front a les necessitats i treballar a favor dels resultats planificats examinant amb les persones les xarxes de suport a les quals poden accedir i desenvolupar.

- Capacitat per promoure el creixement, desenvolupament i independència de les persones, identificant les oportunitats per formar i crear grups, utilitzant la programació i les dinàmiques de grups per al creixement personal i l'enfortiment de les habilitats de relació interpersonal.
- Capacitat per a treballar amb els comportaments que representen un risc per a les persones, grups i comunitats, identificant i avaluant les situacions i circumstàncies que configuren aquest comportament i elaborant estratègies de modificació dels mateixos.
- Capacitat per a analitzar i sistematitzar la informació que proporciona el treball quotidià com a suport per a revisar i millorar les estratègies professionals que han de donar resposta a les situacions socials emergents.
- Capacitat per a utilitzar la mediació com a estratègia d'intervenció destinada a la resolució alternativa de conflictes, en les circumstàncies que així ho requerisquen.
- Capacitat per a dissenyar, implantar i avaluar projectes d'intervenció social.
- Capacitat per a preparar i participar en les reunions de presa de decisions a fi de defensar millor els interessos de les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats.
- Capacitat per a potenciar les persones, famílies, grups i comunitats a fi que siguin capaços de resoldre les situacions en què es troben.
- Capacitat per a desenvolupar i incorporar a les pràctiques professionals les actituds i habilitats necessàries per a incorporar la perspectiva de gènere.
- Capacitat per a establir i actuar per a la resolució de situacions de risc prèvia identificació i definició de la seua naturalesa.
- Capacitat per a establir, minimitzar i gestionar el risc cap a un mateix i els col·legues per mitjà de la planificació, la revisió i el seguiment d'accions per limitar l'estrès i el risc.
- Capacitat per a administrar i ser responsable del seu propi treball assignant prioritats, complint les obligacions professionals i avaluant l'eficàcia del programa de treball.
- Capacitat per a contribuir a l'administració de recursos i serveis col·laborant amb els procediments implicats en l'obtenció, supervisant la seua eficàcia i assegurant la seua qualitat.
- Capacitat per a gestionar, presentar i compartir històries i informes socials mantenint-los complets, fidels, accessibles i actualitzats com a ajuda en la presa de decisions i valoracions professionals.
- Capacitat per a treballar de manera eficaç dins dels sistemes, xarxes i equips interdisciplinaris i multiorganizacionals amb el propòsit de col·laborar en l'establiment de les finalitats, objectius i temps de durada dels mateixos contribuint igualment a abordar de manera constructiva els possibles desacords existents.
- Capacitat per a participar en la gestió i direcció d'entitats de benestar social.
- Capacitat per a investigar, analitzar, avaluar i utilitzar el coneixement actual de les millors pràctiques del treball social per a revisar i actualitzar els propis coneixements sobre els marcs de treball.
- Capacitat per a identificar, organitzar i usar la informació de manera ètica i eficaç en l'aprenentatge autònom que contribuïska a la producció de nous coneixements disciplinaris i a les seues aplicacions professionals.

El/la estudiant després d'haver cursat les Pràctiques II haurà assolit els següents resultats d'aprenentatge.

R.A-1. Ha adquirit experiència directa en treball social en els llocs on es desenvolupa (serveis socials i de benestar, organitzacions i entitats del tercer sector i d'altres).

R.A-2. És capaç d'interactuar amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per aconseguir canvis, promocionar el seu desenvolupament i proposar millores en les seues condicions de vida a través de la utilització dels mètodes i models de treball social sota tutela professional i supervisió.

R.A-3. És capaç de desenvolupar les destreses necessàries per a la creació d'una relació de treball social positiva amb diferents tipus de persones.

R.A-4. És capaç d'avaluar situacions humanes i recollir, ordenar, tractar i analitzar la informació, tenint en compte els punts de vista dels participants, els conceptes teòrics, les dades derivades d'investigacions, les normes legals i els procediments institucionals.

R.A-5. Considera les diferències culturals i les sensibilitats lingüístiques, factors de risc davant la protecció dels drets de les persones vulnerables i altres obligacions legals.

R.A-6. Proposa estratègies de resolució de conflictes en el marc de les actuacions professionals.

R.A-7. Ha desenvolupat la capacitat de dissenyar, implantar i avaluar projectes d'intervenció social i planejar de forma negociada una seqüència d'accions, i seguir i devaluar el seu desenvolupament.

R.A-8. Té capacitat per a prendre decisions fonamentades, tenint en compte les conseqüències per a totes les parts implicades.

RA-9. Compleix les tasques encomanades en el marc de les responsabilitats professionals.

R.A-10. És capaç de reflexionar sobre el seu comportament i modificar-lo, si escau, tenint en compte les experiències, i d'identificar i sotmetre a revisió els seus propis límits personals i professionals.

R.A-11. Té capacitat per a programar el propi treball, assignant prioritats, complint les obligacions professionals i avaluant l'eficàcia del propi programa de treball.

R.A-12. Analitza la pròpia pràctica i identifica els seus límits i mancances professionals, i assumir amb responsabilitat l'adquisició contínua de coneixements i habilitats.

R.A-13. Utilitza els resultats de les supervisions per a sistematitzar les seues pràctiques.

R.A-14. És capaç de contribuir a la promoció de bones pràctiques del treball social participant en el desenvolupament i l'anàlisi de les polítiques que s'implanten.

R.A-15. És capaç de sintetitzar informació i línies de raonament, i sostenir arguments detallats i explicatius al llarg del temps.

R.A-16. Presenta conclusions de forma adequada a l'audiència per a la qual han estat preparades.

R.A-17. Elabora informes, treballs acadèmics i professionals, utilitzant els continguts teòrics i les tècniques apreses.

R.A-18. És capaç de preparar de forma efectiva i dirigir reunions de manera productiva.

R.A-19. És capaç de gestionar la incertesa i el canvi en situacions de treball social.

R.A-20. Ha desenvolupat la capacitat de manegar-se de forma constructiva en els conflictes interpersonals i intrapersonals.

R.A-21. Té capacitat per a gestionar dilemes i problemes ètics, identificant-los, dissenyant estratègies de superació i reflexionant sobre els resultats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. ACTIVITATS FORMATIVES EN LA UNIVERSITAT (3 ECTS)

1.1. Activitats formatives daula a la Universitat (30 hores)

1.1.1. Classes pràctiques de preparació per a la inserció al centre de pràctiques (4 hores)

1.1.2. Tallers específics per sectors i/o d'integració disciplinària (8 hores)

1.1.3. Supervisió sobre la pràctica. Anàlisi, debats i revisió documental acordada pel professorat: revisió coneixements previs, bibliografia, actituds davant la pràctica, models en la intervenció, tècniques aplicades en la pràctica, perspectiva de gènere en la nostra pràctica, codi deontològic i anàlisis dels dilemes ètics en el context de les pràctiques així com els aspectes formals de la sistematització de la pràctica (18 hores).

1.2. Activitats presencials fora de laula (20 hores)

1.2.1. Tutories de seguiment

1.2.2. Altres activitats: Fòrum d'ocupació, etc.

1.3. Activitats no presencials (25 hores)

Treball autònom dels estudiants vinculats amb les activitats formatives daula en la Universitat (lectura de materials bibliogràfics obligatoris, sistematització de materials bibliogràfics i altres).

2. ELABORACIÓ DE TREBALLS I CREACIÓ DEINES (3 ECTS)

2.1. Elaboració de memòries i/o informes de seguiment, i creació de les eines necessàries al llarg del procés de la pràctica, plantilles d'observació, protocols d'actuació, fitxes de seguiment, diari de camp i d'altres (75 hores).

3. ACTIVITATS AL LLOC DE PRÀCTIQUES (15 ECTS)

3.1. Intervenció directa, supervisada, en l'espai del centre de pràctiques i al seu espai social, quan siga el cas: aplicació d'instruments i eines del treball social.

Treball indirecte al centre, entitat, organització, programa o serveis.

Supervisions de seguiment individuals amb el tutor o la tutora del centre de pràctiques.

Supervisions als centres de pràctiques, amb els tutors i tutores i l'estudiant. (375 hores).

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques externes		100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	30,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	35,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Realització de Pràctiques externes	375,00	0
TOTAL	525,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les metodologies docents que s'utilitzaran al llarg del període de pràctiques seran les següents:

Sessions formatives presencials a la Universitat per itineraris formatius: panells d'experiències de bones pràctiques.

Supervisions grupals sobre la pràctica amb el/la tutor/a acadèmic/a i l'estudiantat.

Sessions formatives presencials a la Universitat: activitats inicials de preparació per a la inserció al centre de pràctiques.

Intervenció directa, supervisada, en l'espai camp de pràctiques: aplicació d'instruments i eines de treball social.

Supervisions grupals presencials a la Universitat per itineraris formatius: panells d'experiències de bones pràctiques.

Supervisions de seguiment individuals amb el tutor o la tutora del centre de pràctiques.

Supervisions als centres de pràctiques, amb els tutors i l'estudiant.

Tasques individuals: discussió personal a desenvolupar amb el tutor o la tutora de la Universitat, presentació de l'esquema i el pla de treball, resolució.

AVALUACIÓ

SISTEMA D'AVAUACIÓ

Per aprovar les Pràctiques II, es tindrà en compte la següent valoració

1. Es valorarà l'assistència i la participació dels estudiants tant a les sessions presencials a l'aula, com a les tutories i a les activitats complementàries: ponderació entre 0,0 i 30,0
2. Avaluació de tutories i seguiment: ponderació entre 0,0 i 10,0
3. L'avaluació es realitza a través de l'informe/memòria, Pràctiques que lliure l'estudiant al final del període de pràctiques al centre i al tutor o tutora de la universitat. A través de l'informe s'avalua la capacitat que té l'estudiant d'analitzar, comprendre i aplicar en la pràctica, els continguts teòrics apresos durant les sessions formatives a l'aula, la capacitat d'anàlisi i interpretació de la realitat social en què ha intervingut i del treball observat que haja descrit en l'informe/memòria: ponderació entre 0,0 i 60,0

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en les substancials obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Arango, C. (2005). Guía de prácticas de Trabajo Social III. Arte Comunicación Visual, S.L.
- Asensio, M.J. (2001). El acceso al empleo de los diplomados en trabajo social. Hergué Editora Andaluza.
- Berasaluze, A., Ariño, M., Ovejas, R. y Epelde, M. (2020) Supervisión en Trabajo Social: una metodología para el cambio. Thomson Reuters Aranzadi.
- Brezmes, M. (2001). La intervención en Trabajo Social, una introducción a la práctica profesional. Hespérides, S.L.
- Botija, M. Et al (2016). Prácticas para las prácticas. Tirant-Lo Blanch
- Conde, R. (2006). Manual para las prácticas universitarias de Trabajo social. Fotocopias Gami, S.L.
- CGTS (2017). Código Deontológico de Trabajo Social. Consejo General de Trabajo Social.
- García, F. (2001). La intervención profesional en Trabajo Social: supuestos prácticos I. Colegio Oficial de Diplomados en Trabajo Social y Asistentes Sociales de Málaga.
- Giménez, V.M., Lillo, A y Lorenzo, J. (2003). El proceso de supervisión de campo en el punto de mira: una investigación a tres en Trabajo Social. Universidad de Alicante, Instituto de Ciencias de la Educación.
- Kisnerman, N. (1998). Pensar el Trabajo Social. Editorial Certeza.
- Lázaro, S. (2007). Aprendiendo la práctica del Trabajo Social: Guía de supervisión para estudiantes. Universidad Pontificia de Comillas.
- Ovejas, M.R. y Berasaluze, A. (2008). Guía para el practicum en Trabajo Social. Universidad del País Vasco.
- Pastor, E. (coord.) (2014) Prácticas y supervisión en Trabajo Social: Metodología, organización e instrumentos de supervisión de la práctica profesional. DM.
- Uriz, M.J., Ballester, A y Urien, B. (2007). Dilemas éticos en la intervención social: una perspectiva profesional desde el Trabajo Social. Mira Editores.
- Wenger, M.D. y Díaz, R.M. (2005). El Trabajo Social en el Siglo XXI: inserción laboral, formación y empleabilidad de los diplomados en Trabajo Social. Tirant Lo Blanch.

Complementàries

- Berriotxo, K. y Berasaluze, A. (2008). El ejercicio profesional del Trabajo Social hoy. Erroteta.
- Eco, U. (2001). Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. Editorial Gedisa.
- Del Caño, C., Escoda, E. Herraiz, A., Poyatos, A. y Rejas, L. (2012). El informe social. Teoría y práctica. Tirant Lo Blanch.

- Fombuena, J. (coord.)(2012). El Trabajo Social y sus instrumentos. Elementos para una interpretación a piacere. Nau Llibres.
- Gómez, J., Julve, M. y Pérez, J.V. (1999). Trabajo social. Orientaciones y prácticas formativas. Editorial Gules.
- Reducindo, I., Rivera, L. R., Rivera, J. y Olvera, M.A. (2017) Integración de plataforma LMS y algoritmo de código abierto para detección y prevención de plagio en Educación Superior. Revista General de Información y Documentación 27 (2), 299-315. <https://revistas.ucm.es/index.php/RGID/issue/view/3197>
- Sarriá, J. F. y De Francisco, J. C. (2018). Ciberplagio académico: un tema de importancia. Lite ¡A tu alcance!, 68, 4-12. <https://es.calameo.com/read/00557874303bfa3c48182>
- VV.AA. (2003). Aplicación de las nuevas tecnologías a la enseñanza de la intervención profesional en Trabajo Social: El caso Elena. Universidad Complutense.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

FITXA D'ADDENDA DE LA GUIA DOCENT 2on quadrimestre CURS 2020-21	
Nom d'assignatura	33521 Prácticas Externas II
Titulació	Grado en Trabajo Social (1311)

1. CONTENIDOS / CONTINGUTS

Aquesta addenda s'estableix en un context d'excepcionalitat per les condicions sanitàries generades per la pandèmia SARS-CoV-2, per tant les mesures que s'adopten es circumscriuen al present curs 2020-2021 i es consideren mesures extraordinàries.

D'aquesta manera i tenint en compte la situació d'incertesa en la qual se estableixen, les mesures adoptades per al desenvolupament i l'avaluació de l'assignatura s'adaptaran a les especificades en la INSTRUCCIÓ del 7 de gener de 2021 RESPECTE A L'ADAPTACIÓ DE LES PRÀCTIQUES EXTERNES DE TOTES LES TITULACIONS, AMB EXCEPCIÓ DELS GRAUS EN MEDICINA, INFERMERIA, MAGISTERI I MU DE PROFESSORAT DE SECUNDÀRIA, A LA PANDÈMIA DE LA COVID-19 PER AL CURS 2020/2021 del Vicerectorat d'Ocupació i Programes Formatius (disponible en http://www.adeituv.es/download/CAS_20_21-INST_FUNC_PE_070121.pdf), així com a qualsevol altra que puga establir-se des de la Facultat de Ciències Socials o la Universitat de València.

1. 2. **EVALUACIÓN / AVALUACIÓ**

La Memòria Final de Pràctiques ha de recollir les adaptacions, així com les tasques, activitats o treballs complementaris que es realitzen.